

Bir öğretmenin mesleğinde başarılı olup olamadığını öğrencilerinden başka kim daha iyi bilebilir? Bu meslekte “öğretmenin en iyi müfettişi öğrencileridir” sözü yaygındır. Bunda şek ve şüphe yoktur. Fakat bu meslekte şimdiye kadar hemen her devirde öğretmenler idare tarafından partizan bir değerlendirmeye tabi tutulmuş, iktidar taraflısı öğretmenler yükseltilmiş, “Yılın öğretmeni” seçilerek Öğretmenler günlerinde başköşeye oturtulmuştur. Denebilir ki Türkiye'nin en iyi öğretmenleri, sürekli itilip kakılmış, sürülmüş, meslekten atılmış, hatta olağanüstü dönemlerde zindanlara tıkılmıştır.

1980'lere doğru hızla kan kaybeden öğretmenlik mesleğinde iyi örneklerle meslektaşlarımızı özendirmek için “Unutulmayan Öğretmenler” adlı bir kitap yayımlamıştık. (Öğretmen yayınları, 1984)

Gene aynı amaçla Öğretmen Dünyası dergisi olarak bazı okullarda “En Çok Sevilen Öğretmenler” konulu öğrenciler arasında bir anket çalışmasına giriştik. Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü bu çalışmamıza izin vermediyse de Ankara'nın ve öteki illerin bazı sınıflarında bu çalışmayı yürüttük ve aldığımız sonuçları derginin Ağustos 1989 tarihi sayısından başlayarak yayımladık.

Nihayet, kendi deneyimlerimi de göz önünde bulundurarak “İyi Öğretmen Olmak” adlı bir kitap çıkardım. (Öğretmen Dünyası Yayını, 2007)

Nasıl iyi bir öğretmen olunacağı konusunda pek çok makale ve kitap yazılmıştır. Fakat öğretmenlik “performans”ının gitgide düşmekte olduğu günümüzde yaygın bir görüştür. Mesleğin zayıflamakta olmasının dönemselsel birçok nedeni var. Bunun ilk başta sayılması gereken nedeni ekonomik değildir çünkü ülkemizde öğretmenlerin maaşları ve sosyal hakları geçmişte de parlak değildi. Asıl neden toplumsal ideallerin zayıflatılması, toplum için özveride bulunmanın körletilmesidir. Milli Eğitim Bakanlığının muteber saydığı öğretmen, AKP hükümetinin muhafazakâr ve (şimdi milliyetçilik de eklenen) değer yargılarını benimseyen öğretmendir. Bunun dışında kalan büyük bir öğretmen topluluğu huzursuzdur, rahat değildir, onlar için ödüllendirici hiçbir uygulama yoktur. Bu bir eğitimi dönüştürme programıdır ve program sürdükçe öğretmen kalitesinin daha da düşmesi beklenebilir.

Geçmişte de bugün de çalışmalarının takdir edilemediğini düşünen bu nedenle mesleğini yaparken gevşek davranan öğretmenlere tavsiyemiz, ideallerini kaybetmemeleri, bu yurdun çocuklarına karşı ödevlerini tam olarak yerine getirmek için canla başla çalışmalarınıdır.

Aslında diğer meslek mensuplarına göre öğretmenlerin en büyük şansı kendisine yetiştirilmeleri için bu çocukların teslim edilmesidir. Çünkü bir öğretmenin yurdunu ve halkını yükseltecek kuşaklar yetiştirmesine, sınıflara girdiği sürece hiçbir şey engel olamaz. Kimse onu öğrencilerini dövmeye, onlar arasında ayırım yapmaya, değerlendirmelerinde adaletten sapmaya zorlayamaz. Öğrencilerinin psikolojik durumlarını, bedensel gelişmelerini göz önünde bulundurmak, kendisini meslek bilgisiyle donatmak her öğretmenin zaten görevidir.

Geçenlerde bulunduğum bir toplantıda, Bakanlığın “Öğretmenler için Performans Değerlendirme Sistemi” adı altında bir uygulama başlattığı, 2017-2018 öğretim yılında 12 ilde denenecek bu sistemin yaygınlaştırılacağı haber verildi ve toplantıya katılanların bu konuda görüşleri soruldu. Katılımcılardan bazıları, bu bakanlığın hiçbir uygulamasına güvenilemeyeceğini, bu sistemin öğretmenleri baskı altına alacağını söyledi. Basında da yer arlığına göre okul müdürleri, rehber öğretmen ve öğretmenlerin değerlendirilmesi için öğrencilere anket kâğıtları verilecek, veliler ve öğrenciler de öğretmenleri çeşitli açılardan değerlendirerek onlara bir çeşit not verecektir. Öğretmenler için ankette yer alan 20 soru öğretmenlerin sınıf içinde takınması gereken ve zaten yeni de icat edilmemiş hususları kapsıyor.

EN DOĐRUSUNU ÖĞRENCİLER BİLİR

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 13 Aralık 2017 06:07 -

Bazı eğitimci arkadaşlar ise bakanlık uyguluyor diye buna hemen karşı çıkmamak gerektiğini, üniversitede bu konuda daha önce çalışmalar yapıldığını, başka ülkelerde de uygulandığını söylediler. “Öğretmenin en iyi müfettişi öğrencilerdir” ilkesi burada da hatırlatıldı.

Akılna hemen 1980’den emekli olduğum 1993’e kadar her dönemde dersine girdiğim sınıflarda yazılı olarak kendi öğretmenliği değerlendirilmeleri için öğrencilerime uyguladığım açık uçlu anketler geldi. 31 şubede 1.129 öğrencinin değerlendirmelerine dayanarak “Öğretmeni Eleştirin” kitabını yayımladım (Öğretmen Dünyası Yayını, Aralık 2016)

Demek ki bir öğretmenin öğrenci gözüyle kendi öğretmenliğini değerlendirmesi için bakanlığın böyle bir sitem getirmesini beklemek gereksizdi. Fakat şimdi böyle bir sisteme bazı öğretmen sendikalarının şiddetle karşı çıktığını öğreniyoruz. Ne gariptir ki, aynı sendikalar, norm kadro sistemine, zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılmasına, ders kitaplarının parasız verilmesine de aynı olumsuz tepkileri göstermişlerdi.

İktidara muhalefet edeceğiz diye, eğitimde herhangi bir faydalı uygulamaya karşı direnmek, İkinci Abdülhamit döneminde çeşitli okulların ve üniversitenin açılmasına (1900) muhalefet etmeye benzer.

Meslektaşlarımız hiç kuşku duymasın ki öğrenciler iyi öğretmenle iyi olamayan öğretmeni ayıracak ve onlara yol gösterecek deneyime ve algıya sahiptir. Onlar ve hatta veliler bakanlık bürokratları gibi düşünemez. Bu sistemle iyi öğretmenlerin açık ara öne çıkacağı açıktır.